

Pressmeddelande

Luxemburg den 28 september 2021

EU:s politik kan inte garantera att jordbrukarna inte överanvänder vatten

EU:s politik kan inte garantera att jordbrukarna använder vatten på ett hållbart sätt, enligt en särskild rapport från Europeiska revisionsrätten som offentliggörs i dag. Det går inte att förneka att jordbruket har en stor inverkan på vattenresurserna. Jordbrukarna gynnas dock av alltför många undantag från EU:s vattenpolitik, vilket hindrar de ansträngningar som ska säkerställa en sund vattenanvändning. Dessutom stöder och leder EU:s jordbrukspolitik alltför ofta till ökad i stället för effektivare vattenanvändning.

Jordbrukare gör av med stora mängder sötvatten – jordbruket står för en fjärdedel av alla vattenuttag i EU. Jordbruksverksamhet påverkar både vattenkvaliteten (t.ex. föroreningar från gödselmedel eller bekämpningsmedel) och vattenkvantiteten. EU:s nuvarande strategi för vattenförvaltningen går tillbaka på vattenramdirektivet från 2000 som införde principer för hållbar vattenanvändning. I det fastställdes ett mål om att alla vattenförekomster i EU ska uppnå god kvantitativ status. Den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) spelar också en viktig roll för hållbarheten i vattenförvaltningen. GJP erbjuder verktyg som kan bidra till att minska trycket på vattenresurserna, såsom att koppla betalningar till miljövänligare metoder och finansiera effektivare bevattningsinfrastrukturer.

”Vatten är en begränsad resurs, och framtiden för EU:s jordbruk beror till stor del på hur effektivt och hållbart jordbrukarna använder den resursen”, säger Joëlle Elvinger, den ledamot av Europeiska revisionsrätten som ansvarar för rapporten. ”Hittills har EU:s politik dock inte bidragit tillräckligt till att minska jordbrukets inverkan på vattenresurserna.”

Vattenramdirektivet inbegriper åtgärder för att motverka ohållbar vattenanvändning. Men medlemsstaterna beviljar ett flertal undantag för vattenuttag inom jordbruket. Revisorerna konstaterade att dessa undantag beviljas generöst till jordbrukare, även i vattenstressade områden, samtidigt som en del nationella myndigheter sällan tillämpar sanktioner ifall de

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport. Hela rapporten finns på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

upptäcker olaglig vattenanvändning. Enligt vattenramdirektivet ska medlemsstaterna tillämpa principen om att förorenaren betalar. Men vatten är fortfarande billigare när det används för jordbruk, och många medlemsstater täcker inte kostnaden för vattentjänster inom jordbruket, vilket de gör inom andra sektorer. Revisorerna påpekar att jordbrukare ofta inte faktureras för den faktiska vattenvolym som de använder.

EU:s stöd till jordbrukare inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken är för det mesta inte kopplat till efterlevande av skyldigheter som främjar effektiv vattenanvändning. Vissa utbetalningar stöder vattenintensiva grödor, såsom ris, nötter, frukt och grönsaker, utan geografiska begränsningar – alltså även i vattenstressade områden. Och den gemensamma jordbrukspolitiken system med tvärvillkor (dvs. att utbetalningar som görs är beroende av att vissa miljöskyldigheter respekteras) har knappt någon effekt, konstaterar revisorerna. Kraven gäller inte alla jordbrukare och medlemsstaterna utför under alla omständigheter inte tillräckliga och adekvata kontroller för att verkligen motverka ohållbar vattenanvändning.

Utöver direktstöd finansierar den gemensamma jordbrukspolitiken också jordbrukares investeringar eller jordbruksmetoder som t.ex. åtgärder för vattenhållning. Detta kan inverka positivt på vattenanvändningen. Men jordbrukare utnyttjar sällan denna möjlighet och landsbygdsutvecklingsprogrammen stöder sällan infrastruktur för återanvändning av vatten. En modernisering av befintliga bevattningssystem leder dock inte alltid till vattenbesparingar, eftersom det sparade vattnet kan omdirigeras till mer vattenintensiva grödor eller bevattning av ett större område. På liknande sätt kommer installationer av ny infrastruktur som utökar den bevattnade arealen sannolikt att öka trycket på sötvattensresurserna. På det stora hela har EU säkerligen finansierat jordbruk och projekt som undergräver en hållbar vattenanvändning, säger revisorerna.

Bakgrundsinformation

Särskild rapport 20/2021 *Hållbar vattenanvändning inom jordbruket: troligare att GJP-stödet leder till ökad i stället för effektivare vattenanvändning* finns på revisionsrättens webbplats (eca.europa.eu) på 23 EU-språk.

Revisionsrätten har nyligen offentliggjort rapporter om liknande ämnen såsom [jordbruk och klimatförändringar](#), [biologisk mångfald i odlingslandskapet](#), [användning av bekämpningsmedel](#) och [principen att förorenaren betalar](#). I början av oktober kommer revisionsrätten också att offentliggöra en rapport om biologisk mångfald i EU:s skogar.

Revisionsrätten presenterar sina särskilda rapporter för Europaparlamentet och rådet samt för andra intressenter, såsom nationella parlament, berörda parter inom näringslivet och företrädare för det civila samhället. De allra flesta av rekommendationerna i rapporterna genomförs.

Presskontakt

Revisionsrättens presstjänst: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: +352 691551502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: +352 691553547